CODZIENNA

Gazeta Krakowska

Nr 78. ROK 1832. ŚRODA 21 MARCA.

Pismo to wychodzi codzień oprócz świąt uroczystych, niezawodnie o godz: 4 po południu w drukarni ST. GIESZKOWSKIEGO.

PRENUMERATA:
Kwartalna.........złp. 12.
Miesięczna....... „ 5.
Ner pojedynczy...gr: 10.
Za donic: od wier: g. 15.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Reauminra.

Dzien godzina	Barometr na 0° g.	Therm:	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
7	27 2. 182	-- 0. 8	-- 5,5	pol zachod. slaby	pogoda z chmurami	
19. 12	„ 0. 658	† 7. 8	1,0	poludniowy. mocny	„ „	
3	26 11. 441	† 8. 7	3,2	„ „	chmury	
9	„ 10. 773	-- 1. 8	-- 4,8	pol. zachodni slaby	pogoda z chmurami	

Częsc Urzędowa.

— KRAKÓW. —

Ceny Zboża w 3 i 4 gatunkach sprzedawanego na targowicy w Kleparzu.

Dnia 19 i 20 Marca 1832 r.	1 Zł	1 gr	2 Zł	2 gr	3 Zł	3 gr	4 Zł	4 gr
Korzec Pszenicy.	20	—	18	15	15	15	13	—
— Zyta........	16	—	15	15	14	—	13	—
— Jęczmienia	16	—	14	—	12	15	10	15
— Grochu	15	—	13	—	12	—	11	—
— Owsa	9	—	8	24	8	15	8	—
— Jagieł.......	26	—	24	—	20	—	17	—
— Rzepaku...	25	—	22	—	17	—	14	—

LOTERYA KRAJOWA.

W 495 ciągnieniu dnia 21 marca 1832 roku w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały numera następujące:

26. — 70. — 19. — 50. — 56

Przyszłe 496 ciągnienie przypada dnia 28 Marca 1832 r.

POLSKA.

WARSZAWA 15 Lutego.

BANK POLSKI.

(Dokończenie.)

Koszta administracyi towarzystwa.

Przy ostatniém zdaniu sprawy posiadał fundusz kosztów administracyinych w listach zastawnych złp. 6,071.

Przybyło w r. 1830 zł. 7,862. przybyło w r. 1831 zł. 5,001, wydano w r. 1830 w list: zast: zł. 3,283. wydano w r. 1831 w listach zast: zł. 6,569.

Pozostaje fundusz na koszta administracyine w listach zastawnych złp. 9,807. Znaydziecie panowie jeszcze w bilansie pozycyą conto rozmaitych wynoszącą złp. 8,938 która objaśnienia potrzebuje. Jeśli kto występuje z towarzystwa przed ukończeniem półrocznych rachunków, należność jemu przypadająca nie może bydź tylko po upłynionem półroczu ściśle obrachowaną. Za półrocze zaczęte dolicza mu się procent, jaki mu od jego listów zastawnych wypada, bez dodawania niewiadomego jeszcze narostu czyli korzyści od tychże procentów. Przy większych summach zwykle strony zgłaszają

się późniey po odbiór takowey zaległości; przy mnieyszych rzadko się to zdarza, zostają one korzyścią towarzystwa równie jak wszystkie ułamki i części setne złotego; wchodzą także w tę rubrykę nieukończone rachunki, objaśnienia jeszcze wymagające.

Rozdział tey summy, która korzyść acz drobną stowarzyszonym przyniesie, nastąpi w tedy, gdy z mocy aktu stowaryszenia, rozdzielone podobnież między akcynaryuszów będą summy, o których właściciela od lat 10 żadnaby niedoszła wiadomość. W tym celu prawo przewidziało co lat 5 odnowienie świadectw na posiadane w towarzystwie fundusze i zastrzegło, że ktoby w następne lat 5 po nowe świadectwo się nie zgłosił, fundusze jego pomiędzy stowarzyszonych będą rozdzielone.

W roku przyszłym przypada pierwsza świadectw odmiana, a ponieważ są osoby które pozłożeniu funduszów nawet swych świadectw z deputacyi dotąd nieodebrały; ponieważ jest do przewidzenia, że wciągu tylu nieszczęsnych okoliczności, nie jeden wraz z posiadanem zginął świadectwem, rokować można iż z tąd dość znaczne dla znaydujących się w ówczas w towarzystwie przypadną korzyści.

Z końcem r. 1829 było osób do towarzystwa oszczędności należących 925, przybyło w 1830 osób 115 w r. 1831 osób 19; ubyło w r. 1830 osób 109 ubyło w r. 1831 osób 571. Pozostało na rok 1832 osób 373.

Porównywając jłość odebranych funduszow z listą osób które z towarzystwa wystąpiły, wypada: iż występujący w r. 1830 odebrali po 6230 złp.

Występujący w r. 1831 odebrali po 2314 zł.

Pozostający zaś wtowarzystwie potrącając kilka osób znakomite w towarzystwie posiadające fundusze, mają w przecięciu po złp. 1,762.

Dalekiem jest przeto nasze towarzystwo oszczędności od innych tego rodzaju za granicą zaprowadzeń; w Wiedniu znaydnie się do 16,000 osób z których jedna nad sto reńskich w kassie oszczędności nie posiada.

Łączyć nam przeto wypada usiłowania, żeby w klasach dla których towarzystwo nasze mianowicie jest ustanowione, rozpościerać oświecenie, zaszczepiać ducha oszczędności i tworzyć tę wspólność interessów i widoków, z którey się tyleinnych nierównie ważnieyszych rozwija skutków.

Głównym przedmiotem zebrania naszego dzisieyszego, miał być wybór prezesa, członków deputacyi i cenzorów. Prezes co rok obieranym być winien. Deputacya i cenzorowie corocznie w połowie się zmieniają. Wytłumaczyłem już wyżey powody, dla których niepodobna było w roku upłynionym dopełnić pomienionych wyborów. Sciśle biorąc, gdy urzędowanie członka deputacyi dwa lata tylko trwać powinno, były zdania, że uależałoby może teraz do zupełnie nowych przystąpić wyborów; lecz deputacya, wchodząc w myśl prawa uważała w przepisie: »aby się co rok połowa tylko zmieniała członków» że było zamiarem prawodawców aby się zawsze zostawała przy sterze interessów połowa członków z niemi obznajomionych, postanowiła przeto tylko w mieysce tych którzy w roku zeszłym wyiśdź mieli przedstawić na teraz kandydatów.

Po zdaniu sprawy zamierzył prezes przystąpić dowyboru członków depntacyi, w mieysce tych, których dwuletnie urzędowanie się skończyło. Po obliczeniu jednak okazało się, iż na tem posiedzeniu było tylko 26 obecnych członków towarzystwa. Że zaś ustawa zasadnicza stowarzyszenia w art. 66 wymagą przytomności przynaymniey 50 członków, aby zebranie ogólne było ważnem, zamierzone przeto wybory nie mogly przyść do skutku.

Dotychczasowa zatem deputacya towarzystwa, maiąc na uwadze, że obecne zebranie w formie przepisaney było zwołanem, że zwyczayne zebranie ogólne, podług art. 64 ustawy raz w rok ma mieć mieysce, i że nie zachodzi przypadek artykułem 60 przewidziany w którym może byź zwołanem zebranie nadzwyczayne; postanowiła jeszcze przez rok bieżący zaymować się powierzonym jey kierunkiem spraw towarzystwa, aż do zwyczaynego ogólnego zebrania, w roku przyszłym 1833 w epoce ustawą oznaczoney, zwołać się mającego.

Pełniący obowiązki Sekretarza Jeneralnego
RZĄDU TYMCZASOWEGO.
Królestwa Polskiego,

Z polecenia JO. Xięcia Feldmarszałka Jeneral gubernatora Królestwa Polskiego, podaje do wiadomości powszechney: iż po nayłaskawszém uwolnieniu JW. rzeczywistego

taynego radcy Engla od dostoynego urzędu prezesa rządu tymczasowego królestwa Polskiego, Nayjaśnieyszy Cesarz i Król JMci poruczył prezydencyą rządu tegoż aż do dalszych rozkazów, samemu JO. Xięciu JMci Feldmarszałkowi, któren prezydencyą w dniu 2/14 b. m. obiął.

W Warszawie dnia 2/14 Marca 1832 r.

Radca Stanu Nadzwyczayny,
(podp.) J. *Tymowski.*

Część Nieurzędowa.

ANGLIA

LONDYN 28 Lutego.

— Na posiedzeniu izby wyższey d. 27 lutego: margrabia Salisbury przypomniał lordowi kanclerzowi, że już upłynęło dwie sessye odkąd przyrzekł przedstawić bil o poprawie względem urządzeń ubogich. Zapytany oświadczył, iż spodziewa się za dni kilka zawiadomić izbę o mianowaniu kommissarzów mających się zająć potrzebnemi badaniami.— Następujące są szczegóły dyskussyi tyczącey się wyprawy Francuzów do Włoch. Hrabia Aberdeen powstawszy odezwał się w ten sposób: Bez wątpienia Panowie słyszeliście o pewnych uzbrojeniach we Francyi południowey, przeznaczonych do Włoch; niemamy jednakże ścisłego podania o sile równie jak o istotném mieyscu ich przeznaczenia. Proszę więc szanownego hrabiego, aby nam powiedział jaki cel rząd francuzki ma przytem na oku? powtóre, czyli wyprawa ta została wysłana za zezwoleniem rządu angielskiego?— Hr. Grey odpowiedział: Nie sądzę, aby szanowny Hr. w teraźnieyszych okolicznościach był upoważniony wymagać od rządu odpowiedzi. Wszystko co mu powiedzieć mogę, jest to, że rząd angielski otrzymał od francuzkiego kommunikacyą, z którey się okazuje, iż ma zamiar posłać wyprawę do Włoch. Sądzę, iż na teraz więcey powiedzieć nie mogę. Hrabia Aberdeen obiawił swoje zadziwienie z tey odpowiedzi. Trudno, mówił daley, pogodzić to, z powtarzanem często zapewnieniem hrabiego o rzetelności Francyi i przyjaznych jey uczuciach, kiedy on teraz niemoże dać objaśnienia względem wyprawy, która musi wzbudzać podeyrzenie całey Europy. Jeżeli szanowny hrabia nieotrzymał nic więcey prócz wspomnioney dopiero kommunikacyi, tedy to niemoże bydź dowodem przechwaloney z Francyą jedności, o którey uroczyście wspomniał w obecności dostoynego lorda majora Londynu (Smiech.) Przynaymniey powinszować mogę izbie przy tęy sposobności, że raz przecie kończy się śmieszny system niewmieszywania się. (*Oklaski.*) Widoczna, że nic już o nim nieusłyszymy. Zaden rząd niemoże już teraz nic zarzucić przeciwko objaśnieniu szanownęgo hrabiego o nie wmieszywaniu się. Interwencya mówił on, w tenczas tylko jest dozwolona, kiedy bezpieczeństwo, spokoyność i wielkie interessa którego narodu są narażone. Bardzo dobrze, lecz trudność zachodzi tylko w zastósowaniu tey zasady. Tak n. p. szanowny hrabia zezwoli, domyślam się, że Francya narzuca się na sędziego polubowanego, kiedy honor i interess Anglii, wymagały jey interwencyi. W istocie, cały system obięty jest w następującey zasadzie. Każdy naród zastrzega sobie prawo wmieszywania się do spraw swych sąsiadów, skoro polityka sąsiada naraża własne jego bezpieczeństwo, lub który z głównieyszych jego interessów. Co do wyprawy, ta jest tak uderzającą, iżby ją można nazwać śmieszną, gdyby nie baczono na skutki jakie się do niey przywięzują. W części państw papieskich wybuchnęło powstanie. Austrya bacząc, iż wypadek takowy może narazić na niebezpieczeństwo własne jey granice, posłała tam oddział woyska dla przywrócenia porządku. Nie wchodzę, czyli to dobre lub złe. Austrya jednakże jest jedynem mocerstwem, do którego należy sąd w tym względzie, i jeżeliby potrzeba objaśnień, od niey tylko żądane bydź mogą. Francya jednakże nie udaje się do Austryi, lecz do Włochów; powiada: kiedy Austrya idzie was bronić i my was bronić będziemy» (*oklaski i śmiech*) może Papież wezwał Francuzów? (*oklaski*) bynaymniey. Wyprawa francuzka udała się nawet w mieysce, w którem spokoyność nie była bynaymniey narażona, lecz musiałbym się bardzo mylić, jeśli to nie nastąpi za dni kilka. Jakiż inny cel mieć może wyprawa francuzka? Pierwszy sztandar francuzki rozwinięty mimo woli rządu we Włoszech, musi koniecznie sprawić ten skutek. We Francyi sztandar ten może bydź godłem pokoju, swobody i szczęścia, po zagranicami Francyi zawsze mu towarzyszyły, nędza spustoszenie, woyna. Prócz tego rozważyć należy, że skoro woysko francuzkie zjawi się we Włoszech,

Austrya i Sardynia muszą przedsiębrać środki dla zapobieżenia ich wmieszaniu się. Słowem, wyprawa ta godna jest dni rzeczypospolitey i prócz wyprawy do Egiptu, niewiem coby z nią porównać można. Przedmiot ten wymaga naywiększey baczności rządu, a my mamy prawo żądać dokładnieyszych i bardziey zaspokajających objaśnień w tym względzie.

Na te oświadczenia odpowiedział lord Grey, że postępowania szanownego hrabi jest przynaymniey tak uderzające, jak wyprawa nad którą się tyle rozwodził. Że dla tego powstał z mieysca, ażeby ministrom uczynił pytanie, na które mu odpowiedziano; niezadowolony tem, z własnego natchnienia, bez naymnieyszego powodu rozpoczął dyskussye. »Jednakowoż, dodał minister, to mnie niespowoduje do wdania się w rozbiory. Nie wchodząc w rozumowanie, czy francuzka wyprawa da się usprawiedliwić lub nie, chcę tylko namienić, iż oświadczenie, że w skutkach swoich będzie niebezpieczną dla pokoju, jest tak słuszne i tak prawdziwe, jak tyle innych przepowiedni szanownego hrabi. Co się tyczy uwag jego względem pochwaloney przezemnie zgody z Francyą i jey rzetelności, na to tyle tylko odpowiadam, że przy mojem zdaniu, tu i gdzieindziey oświadczonem, ciągle pozostaję; tak jest, mam szczęście zapewnić, iż między temi dwoma narodami niesą przerwane związki naywiększey przyjaźni. (*Oklaski.*) Gdy teraz powszechny pokóy Europy utrzymanym zostanie, więcey też niż kiedykolwiek potrzeba, ażeby przyjaźń ta i nadal zachowana była; i dla tego też spodziewam się, że zachwianie jey nieuda się szanownemu hrabi. (*Oklaski*). Postępowanie rządu francuzkiego i w okoliczności będącey w mowie jest takie, że naymnieyszego niemam powodu zmieniać dawnieysze moje zdanie. Przystępuję teraz do zmiankowanego systemu nie interwencyi. Nieraz już w przedmiocie tey zasady wyraźnie powiedziałem: *Nieinterwencya jest ogólnem prawidłem*; nigdy jednakże niewyrzekłem, iżby prawidło to było bez wyjątków, (*słuchaycie! słuchaycie!*) wyjątki zaś te tam właśnie zachodzą, gdzie bezpieczeństwu lub interessom państwa którego, zagraża polityka sąsiada.

Powtarzam, że więcey niemam już teraz do powiedzenia prócz tego, że rząd francuzki doniosł naszemu o wyprawie do Włoch, i że mam powód przypuścić, iż w przedsięwzięciu tem niema nic, coby się niezgadzało z rzetelnością i z dobrem zachowaniem, istnącem między obudwoma narodami. (*Oklaski*). Pytam się szanownego, hrabi czyliby w podobnych okolicznościach był odpowiedział na takie kwestye.? Przypominam mu ważnieyszą wyprawę, którą za przeszłego ministeryum, podobno z przyzwoleniem Angli, wysłała Francya, a względem którey ówczasowa oppozycya żadnego pytania ministrom nie uczyniła. (*Słuchaycie!*) Gdyby to jednakże było nastąpiło, zapewneby szanowny hr. był odpowiedział, iż rząd jest odpowiedzialny i że ten gotów będzie w właściwym czasie dać żądane objaśnienia. Szanowny hr. mówił o samem tylko podeyrzeniu, zamiast czekać na bliższe uwiadomienie dla rozpoczęcia dyskussyi. — Margrabia Londondery namienił: że wszystkie zagraniczne rządy równe mają prawo uskarżania się na zewnetrzną politykę Anglii, którą zupełnie poświęcono dla Francyi, a o resztę świata w cale się nie troszczy. Następnie pytał się margrabia, czyli jest iaka nadzieja rychłey zamiany ratyfikacyi traktatu belgiyskiego i czyli szanowny hr. otrzymał jakie zawiadomienie względem twierdz belgiyskich? Hr. Grey odpowiedział, że względem zamiany ratyfikacyi nic jeszcze pewnego oznaymić niemoże; chociaż rząd spodziewa się prędkiego ich doręczenia. Nie sądzi iżby teraz potrzebną była inna odpowiedz, która w właściwym czasie nastąpi w sposób przyzwoity. Resztę posiedzenia zajęły rozprawy o dziesięcinach Irlandyi.

HISZPANIA.

MADRYT 21 Lutego.

— Wczoray odbyto przegląd woyska mającego się udać niezwłocznie do Estramadury i Badajoz. Rozmaicie podają liczbę woyska stojącego przy granicach Portugalii; ze scisłego obrachunku wypada, że one wraz z kilku pułkami milicyi nieprzechodzi 25;000. — Wyprawa Don Pedra coraz mocniey zaymuje publiczność. Zyczenia na tę lub ową przechylają się stronę. Nasz vice-konsul w Gibraltarze doniósł, że kilku wychodniów hiszpańskich odpłynęło z tamtąd do brzegów Francyi.